

NIEUWSBRIEF HEI, HEG & HOOGEIND

LENTE 2022

IN DIT NUMMER:

**VOORWOORD
REDACTIE** 1

AGENDA 1

**MAX FARJON
OVERLEDEN** 2

**OMGEVINGS-
KWALITEIT IN
LEENDE** 3

**MEEKIJKEN IN
DE UILENKAST** 3

**ZWEEFVLIEGEN,
BLADLUIZEN-
BESTRIJDING EN
BESTUIVING** 4

**NAMENS DE
JAARCOMMISSIE:
FILMAVOND** 4

**OP WEG NAAR
AGROFORESTRY** 4

**DRUIVENSERRE
AAN DE
JANSBORG** 5

**LEZING IN DE
SCHAMMERT** 5

**ZE ZITTEN ER
NOG..** 6

**HERKENNING
KRUIDENRIJK
GRASLAND** 6

COLOFON 6

VOORWOORD REDACTIE

Hoezee, de lente doet weer haar intree. Hoewel dit rijmt is dit maar ten dele waar. De meteorologische lente mag dan onlangs zijn begonnen, de natuur is echter al weken onderweg. En ook de boeren in onze omgeving zijn weer druk in de weer op het land (getuige ook de foto hieronder).

En ondanks deze voorjaarsvreugde is er ook verdrietig nieuws. Ons oudste lid Max Farjon is namelijk op 101-jarige leeftijd overleden. Op de volgende pagina een kort aandenken aan een bijzondere man. Mogelijk heeft ook Max gewacht op de eerste aankondiging van een nieuw voorjaar alvorens ons te verlaten.

In deze nieuwsbrief leest u verder over zweefvliegen, steenuiltjes, kruidenrijk grasland en

de druivenserre van Jan Bertens. Kortom: alles wat een plattelandsvereniging behelst.

Wij wensen u veel leesplezier en een mooi voorjaar!

Namens de redactie,

Peter, Roel en Koen

AGENDA:

10 mei 2022: Algemene ledenvergadering bij Café de Hospes: aanvang 20:30 uur

Max Farjon overleden

Op 18 februari jl overleed Max Farjon op 101-jarige leeftijd. 'Wij zijn ons oudste lid kwijt' schreef onze secretaris Krijn van den Hoven namens HHH aan de familie Farjon. In de brief haalde hij ook enkele persoonlijke herinneringen op aan Max, herinneringen aan de praatjes die ze samen maakten, zittend op het witte bankje voor de boerderij van Max.

In 2016 wijdde Max nog een mooie column in de Parel van Brabant aan Krijn en zijn hond. Door de gesprekken met Krijn was hij gaan nadenken over de bijzondere relatie tussen mens en dier. Dat was Max, altijd nieuwsgierig en geïnteresseerd in de wereld om hem heen.

Na een, tot op hoge leeftijd bijzonder actief leven, herinneren we ons Max de laatste jaren vooral zittend op het witte bankje voor de boerderij met zijn kenmerkende witte hoed. Met het voorjaar in aantocht zal het lege witte bankje voor de boerderij even wennen zijn.

Bijscript foto: Max samen met Krijn en hond Laska op het karakteristieke witte bankje aan de Zaalstraat in Leenderstrijp (foto Ton van Dijk, d.d. 2 augustus 2014).

Omgevingskwaliteit In Leende

Op een interessante site kun je de kwaliteit van je eigen omgeving inzien. Die omgeving is via je postcode eenvoudig te kiezen. De resultaten geven met gekleurde *smilies* direct een indicatie over de goede maar ook de minder goede condities.

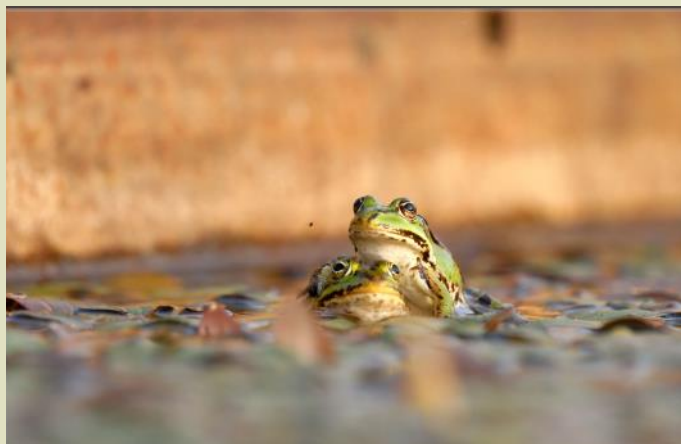
De kwaliteit van de leefomgeving wordt in 3 categorieën verdeeld: de adresinformatie, de leefomgeving en de buurtinformatie. De gegevens stammen uit 2019; dus redelijk recent.

Bij de leefomgeving scoort fijnstof slecht in onze omgeving; een probleem dat in heel Brabant speelt. Hetzelfde geldt voor stikstofoxyden. Zeker rond de verkeersaders zoals de A2 maar ook rond de provinciale weg Heeze-Leende zijn de getallen hoog. Beiden worden mede veroorzaakt door verkeersbewegingen en industrie.

De getallen voor 'buurtinformatie' wekken toch ook enige verbazing. Het aantal huisartsenposten en het aantal supermarkten scoren in Leende relatief slecht (een rode smiley).

Interessant zou zijn om de 'Lindse mens' zelf eens te vragen hoe hij aankijkt tegen het supermarkt aanbod en de huisartsenpost.

Zelf eens kijken kan op: <https://www.atlasleefomgeving.nl/check-je-plek>

Meekijken in de uilenkast

Sinds kort kunt u weer live meekijken in verschillende uilenkasten in onder andere Leenderstrip. Ga naar www.steenuilennu.nl voor een glimp in de kast. Vanaf april zullen de eerste steenuiltjes gaan broeden. De bosuilen zitten nu al op hun jongen. Genoeg te zien dus!

Big Brother is watching you! (foto Adrie Staals)

Zweefvliegen, bladluizenbestrijding en bestuiving

Kleine vliegen met twee vleugels, vaak zwart-geel gekleurd, die stil kunnen hangen in de lucht. Meestal is dat dan een zweefvlieg. Ze hebben vaak mooie namen zoals snorvlieg of kale fopwesp. In Nederland voelen zich er ruim 300 soorten thuis. Daar zijn heel zeldzame soorten bij, maar ook soorten die je in iedere tuin of op het veld kunt vinden. De meeste zweefvliegen zijn er tussen mei en september te vinden.

Voor de agrarische sector zijn zweefvliegen van belang voor de bestuiving van gewassen, maar ook voor de bestrijding van bladluizen. Dat heet dan Functionele Agro Biodiversiteit (FAB). Zweefvliegen leggen na de bevruchting eitjes. Uit de eitjes komen zweefvlieg larven. Deze leven vaak van bladluizen; de zweefvlieg larve zuigt de bladluis leeg. Zo voorkomen ze dat bladluizen een plaag kunnen vormen.

Bloemen zijn belangrijk voor de zweefvliegen: ze vormen de bron van stuifmeel en nectar voor de vliegen. Belangrijk is daarbij dat het stuifmeel en nectar ook bereikbaar is in de bloemen. Helaas is dat bij akkerranden wel eens een dingetje: hier bevinden zich soorten waarvan de nectar en het stuifmeel moeilijk bereikbaar is. Mooie bloemen maar geen zweefvliegen en dus op termijn veel meer bladluizen...

Samengevat: een bloemenrand om bladluizen in het gewas te bestrijden werkt alleen als er de goede plantensoorten voor zweefvliegen ingezaaid worden.

De grote fopwesp: lijkt op een wesp maar heeft in plaats van vier vleugeltjes slechts twee vleugeltjes (foto Peter Kerkhofs).

Namens de jaarcommissie: filmavond

Na lange tijd is er weer eens het voornemen om een (film) avond in te vullen. Het onderwerp zal gaan over de zogenaamde Marshall hulp die vanaf 1947 in geheel Europa werd gegeven door Amerika om de totale economie een boost te geven. We hebben mooie filmbeelden over de gemoderniseerde voorbeeld dorpen. Voor de landbouw te weten: het Brabantse gehucht Kerkhoven bij Oisterwijk en het plaatsje Rottevalle in Friesland. Deze Amerikaanse hulp was ook bedoeld om Europa onafhankelijk te houden van het communistische Rusland op gebied van economie en voedsel. De geschiedenis lijkt zich te herhalen. We rekenen op een grote opkomst.

Groet, De jaarcommissie HHH

Op weg naar agroforestry

Recent zijn wat leuke filmpjes verschenen over agroforestry: zoals de naam al suggereert een combinatie van landbouw en bomen. In de filmpjes zijn verschillende vormen van deze combinatie te zien, waaronder agroforestry met melkveehouderij en/of leghennen.

Via deze link ziet u de filmpjes: https://www.groenkennisnet.nl/nieuwsitem/op-weg-naar-agroforestry?utm_source=Measuremail&utm_medium=email&utm_campaign=Groen%20Kennisnet

Druivenserre aan de Jansborg

Oplettende voorbijgangers hebben waarschijnlijk de nieuwe druivenserre gezien bij de familie Bertens.

Deze serre is echter niet nieuw maar 85 jaar oud, afkomstig uit het druivengebied Overijse bij Brussel daar op locatie gesloopt, daarna geheel gerenoveerd (inclusief glas) en weer herbouwd.

De herbouw was een fors karwei vooral de 1300 ruitjes kisten was niet zomaar gedaan.

Een spontane vrijwilliger heeft hier enorm aan bijgedragen.

De consumptie druiventeelt was vooral voor de oorlog een van de grootste tuinbouw takken in zowel België als in Nederland.

Met name door de sterk gestegen arbeidskosten en goedkope import van druiven, is deze teelt nagenoeg verdwenen.

Voor het 'krenten' vraagt veel arbeid, dit is het uitdunnen van de trossen.

Van een tros blijft na het krenten een vierde deel van de dan nog kleine druifjes over; dit maakt (mits de groeiomstandigheden goed zijn) trossen van kilo's per stuk.

Dit is noodzakelijk voor een goede uitgroei en aanleg van suikers.

De serre is gebouwd om te dienen als ontvangst/excursieruimte voor ons aardbeienbedrijf, maar door corona is daar nog niet veel van terecht gekomen.

In het voorjaar van 2019 zijn er druiven geplant in deze serre.

De rassen: Frankenthaler, Emile Royal, Muskaat van Alexandrië, Black Alicante, zijn allemaal consumptie druiven. Door de zeer hoge suikergehaltes zijn ze ongeschikt voor wijnproductie.

Na twee jaar opkweek van de druivenstokken, resulteerde dit in 250 trossen in het afgelopen jaar (2021).

De smaak is volgens velen subliem, echter wel met pitjes.

Pitloos is futloos, volgens de Belgische serristen van weleer.

In deze serre zijn ook al diverse fotoreportages gemaakt, met name de geweldige (zon) lichtinval en authentieke sfeer spreekt velen aan.

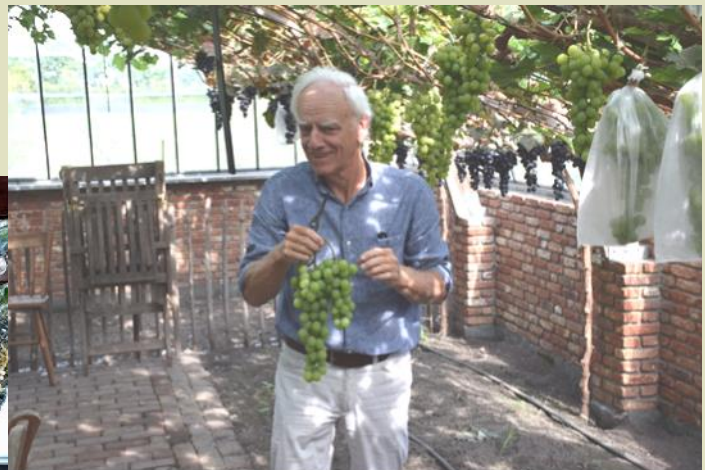

Foto links: de druiven in volle glorie.

Foto boven: HHH-lid Ton Verwegen

Lezing in de Schammert

Op 12 april organiseert de activiteitenwerkgroep van Bibliotheek Dommeldal de avond 'Lindse natuur in woord, beeld en geluid'. In dorps huis de Schammert kun je onder het genot van een kopje koffie of thee komen kijken en luisteren naar uitleg over de uilen en de zwijnen in Leende en kun je genieten van prachtige foto's uit de Lindse natuur. De inhoud van deze avond wordt verzorgd door onze leden Erik van Asten, Jan van den Kerkhof en Adrie Staals. Vergeet u niet aan te melden en zie voor meer informatie de volgende link: [Lindse natuur in woord, beeld en geluid | Bibliotheek Dommeldal \(op-shop.nl\)](https://www.lindse-natuur.nl/)

Ze zitten er nog...

Leden van onze plattelandsvereniging monitoren vogels voor het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb). Er zijn daarbij wintertellingen en broedvogeltellingen.

Bij de wintertellingen gaat het over het soort vogels en hun aantallen, die in een periode van 10 minuten op een locatie waargenomen worden. Bij de broedvogeltellingen gaat het over het aantal broedende paartjes en hun territoria in een bepaald gebied.

Op 13 februari jl. was de laatste wintertelling. Als kers op de taart zagen we op het perceel van Toine Maas twee patrijzen: een mannetje en een vrouwtje. Rustig zaten zij midden op het perceel te genieten van de voorjaarszon. Onze hoffotograaf heeft er enkele mooie foto's van gemaakt.

Herkenning kruidenrijk grasland

Graag wijzen wij u op een nieuw project dat is gericht op de herkenning van kruidenrijk grasland. Het is een publiek private samenwerking, waarvoor mensen worden opgeroepen mee te doen met een fotocampagne in de periode mei-juni 2022.

Meer informatie over dit project vindt u op: <https://herkenning-kruidenrijk-grasland.nl/>.

Daar staat ook de instructie van de app, die is ontwikkeld om foto's aan te leveren. Als je daarvoor een account aanmaakt kun je deelnemen aan het aanleveren van foto's van graslanden.

COLOFON

Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind streeft naar een mooi buitengebied waar natuur, landschap en gezonde boerenbedrijven naast elkaar kunnen bestaan. Informatie over onze activiteiten vindt u op

www.heiheghoogeind.nl

Redactie Nieuwsbrief:

Roel van Dijk
Peter Kerkhofs
Koen Staals

Foto's: Erik van Asten
(tenzij anders vermeld)

Contactadres:

contact@heiheghoogeind.nl

© Erik van A

